

creiem que sigui cosa censurable, car no haurà de millorar la ni augmentarà son valor una firma ni un retrat més o menys artístic.

Per això trobem fora de to que des de les columnes d'«Inquietud» vulgui presentar-se la nostra actuació com obra dels que poden dir-ho tot escudats o emparats en l'anònim. No; els que fem LLUITA no ens sentim herois ni per a fer de víctima; emperò, per a desemmascarar davant del poble els marmanyers de la política, posaríem a contribució les nostres energies, i, si es fa precís, recabaríem la valuosa cooperació dels que varen idear la conveniència de dotar a Granollers d'una publicació esquerrana que en tot moment defensés la classe proletària, als quals oferim la més ferma i sentida reciprocitat.—X

Investides

Hom diu que acabada la tasca que tenia encomenada la Comissió de Festes de l'Ajuntament, ha rebut «per correu» la dimissió d'un vocal: En Ramón Montañà, que quan no pot enfadar-se amb ningú, s'enfutisma amb ell mateix. Per no haver-se acceptat les seves pensades ha produït *crisis parcial*.

—Hom anuncia crisi a l'Ajuntament; hi ha crisi a la Comissió de Festes; i altra crisi es porta amb reserva, si bé és ja el *secreto a voces*.

S'han d'acabar les *comissions*, com diu en Condom en la taula de La Unió Liberal.

—«La Nau», fent-se ressò de l'èxit obtingut pel Pare Aubanell en el Centre Gremial, diu que han signat el document contra l'acord municipal creant l'Emprèstit, el Partit Liberal Romanonista i els individus de la Junta Directiva de La Unió Liberal.

El què no diu «La Nau», i naturalment ho diem nosaltres, és que el Pare Aubanell en aquest assumpte sembla que tracti amb els pagesos dels volts de Can Casaca, car la disposició que empara als Ajuntaments per a declarar lesius els acords municipals des de l'any 1923, es refereix als que no foren recorreguts, i el que ens ocupa ho va ésser, entre altres, pel Centre Gremial del mateix Pare Aubanell, i hom espera que el Tribunal Contenciós digui la última paraula.

Millor fóra que els digués als vius de Granollers, que l'advocat i el procurador del Banc de Préstecs i Descomptes en nostra ciutat, senyors de Riba i Puntas, no troben la manera d'aconsellar l'anul·lació tan desitjada, ni siquerra que no es pagui el cupó.

¿Entesos?

—El Noi de Tona està que treu foc pels queixals que li queden perquè el seu incondicional, En Rafael Prades, ha firmat l'instància demanant que es centralitzi (?) el mercat, fent-lo arribar a la Plaça de Vordaguer.

¿Quin desengany, ara que volia fer-lo Tinent d'Alcalde romanonista!

—El Místic de Loyola va dir, dies enrera, en una taula de la Guatlla, que ell no llegia LLUITA.

No; si a nosaltres ens interessa que siguin els granollerins els que coneguin el més barat dels Dictadors.

—En Peret Pineda ha organitzat una orquestra d'Acció Catalana

Ja són onze, comptant-hi el Clar-i-net.

Però, i la *batuta*? Que volem dir que en té en Pineda?

—«El Niño de las Placas» cerca contracta.

L'oferim a les empreses, bo i reconeixent que les seves habilitats les llueix amb els *mansos*.

De Sanitat pública

L'estat sanitari de la nostra població no podem dir que sigui dolent; emperò, per multitud de circumstàncies que fora llarg l'anomenar, especialment el costum de beure aigües dels pous per l'única i exclusiva raó d'ésser més fresques, la gent en fa un ús desmesurat que els porta, la major part de vegades, a sofrir les anomenades malalties de l'aparell digestiu de major o menor gravetat, segons siguin les circumstàncies de receptivitat del cos en penetrar l'agent infectant en relació estreta amb les seves defenses orgàniques. Aquesta consideració ens fa deduir que, malgrat i que les aigües dels pous són sempre dolentes en el sentit microbià, la virulència dels microbis que constantment hi fan cria és molt variable i per això no sempre són per igual perniciosos pel cos humà. Això no obstant, es desenvolupen, com en el present en nostra població, una gran quantitat d'estats infecciosos incipients que es manifesten per abundoses diarrees de més o menys durada i intensitat, que emmena en alguns casos al desenvolupament de veritaders estats infecciosos de la més capdal importància, ja sigui pel que dèiem abans de les resistències orgàniques, ja pels deficients cuidados que es té amb els malalts, sobre tot en aquests principis d'insult microbià. Ço vol significar que les anomenades diarrees estivals no sempre, com ara, estan desproveïdes dels més afrosos perills, sobre tot en les criatures, en les quals, ultra els perills infecciosos, tenen els nomenats de deshidratació dels tendres teixits, sobrevenint la mort en no pocs casos.

Es, doncs, un problema permanent, encara que aguditzat en aquests temps estivals, la qüestió dels abasteïments d'aigües d'una població per tal d'evitar el consum de l'aigua de pou, sempre perniciosa. Més encara, per a la resolució d'aital problema, la qüestió dels desaigüaments que afavoreixen l'establiment d'aigües potables convenientment vigilades al fi, no sols de no autoritzar sots cap motiu l'establiment de nous pous, àdhuc que per a fer tancar els actualment existents, problema que sovintment es planteja als pobles sempre que la salut es veu compromesa per la presentació de les malalties anomenades infeccioses.

Sots aquests aspectes hem de recordar als nostres dirigents del Municipi el mal efecte que en general produï el que temps enrera es desfés l'obra començada de la claveguera del carrer de Tarafa, que si bé no resolva el problema del sanejament públic en l'aspecte total, era bona iniciació d'una obra que, sigui el que la fassi, ha de merèixer l'aplaudiment dels ciutadans, per quant significa la bona orientació en escometre el general problema sanitari de la nostra ciutat. Es hora ja de que els polítics, siguin quins vulguin, no s'ostreguin per cap motiu de l'usdefruit dels ciutadans totes aquelles millores de caràcter sanitari que tenen dret a assolir com a ciutadans i pel benestar que representa la salvaguarda de la salut. Les qüestions sanitàries, com les culturals, han de quedar sempre al marge de totes les qüestions mesquines, d'amor propi i

Per causa de l'agombolament de treball a l'Impremta Garrrell, el número de LLUITA corresponent a diumenge, dia 24 d'agost, no es publicarà

personalíssimes, que són sovint les que únicaament priven en les col·lectivitats en nostres temps. Si de debò els dirigents estimen la salut del poble, no han de reparar en mitjans per tal de proporcionar-li el seu benestar. Que els homes passen i la ciutat es va quedant rera-rassada en el sentit de son millorament moral i material.

Vagin, doncs, dirigides aquestes ratlles a tots els polítics militants, per tal de que tots plegats es preocupin del millorament de la salut del poble. Una de les qüestions més primordials a resoldre, és la de l'abasteïment d'aigües públiques, el tancament de pous i la construcció de les clavegueres generals, que faran possible l'assoliment d'aitals millores.

ALFRED CANAL

Don Antoni Cunillera i Farnés ingressà a la Unió Patriòtica de la Rambla dels Estudis, de Barcelona, el dia 1.er d'Agost de 1928 i es donà de baixa el dia 20 de Març de 1930.

El 13 de juliol de 1912

«Inquietud», periòdic quinzenal d'esquerres, publicava en son número del dia 9, la nota que a continuació transcrivim:

«Per dificultats motivades per les actuals circumstàncies, ens és impossible, de moment, celebrar el míting projectat en commemoració del 13 de juliol de 1912.»

Els elements que escriuen, llegeixen i propaguen «Inquietud», són els més radicals en les concepcions polítiques, i són també membres de la Junta de Govern de La Unió Liberal. Quan solament eren socis i la seva actuació era de franca oposició a la Junta d'aquells temps, es trobaven constantment en situació de criticar les Juntes que es succeïen, per no celebrar aqueixa festa commemorativa del 13 de juliol de 1912.

Nosaltres esperavem que aquest any, que ja no hi ha Dictadura i que és dirigida la primera entitat liberal per homes que tenen ben arrelats els sentiments de llibertat i democràcia, la festa del 13 de juliol seria ben mascler. I... res: tot s'ha tornat bona aigua i el periòdic que té el domicili a La Unió Liberal ens diu tot el que vostès ja han vist.

A nosaltres ens consta que per part de les autoritats superiors no s'ha posat cap dificultat, ni gran ni petita, per a la celebració d'aquest acte. I si les autoritats no s'hi han oposat, ¿podria la Junta dir-nos a qui no va bé que es celebri?

Estem escamats; tant més, quan aquesta resolució de la Junta de Govern coincideix amb l'haver-se atrevit, el secretari particular del nostre digníssim batlle, senyor Rosàs, a assistir a un acte oficial de la casa; àdhuc que aquest mateix senyor, que nosaltres no sabem res dels seus principis liberals, sosté diàriament conferències discretes amb significats membres de la dita Junta de Govern de La Unió Liberal.

De moment no fem altres comentaris; però desitgem una explicació, perquè aquest modest periòdic, encara que no tingui l'honor d'ésser orgue oficiós de la Junta de Govern de La Unió Liberal, per idèntics motius que els redactors d'«Inquietud» està interessat en la marxa de dita Associació i desitja que en assumptes importants i delicats com el de que es tracta, es procedeixi amb més franquesa i amb una mica menys de diplomàcia.